

ECONOMIA

S'engrandeix la diferència entre el pes de Madrid i de Catalunya al PIB estatal

MÚSICA

Xavi Sarrià, excantant d'Obrint Pas, també deixa els escenaris

EL

MAGAZÍN

Núm. 308

Dissabte, 23 de desembre de 2023

DAVID CARABÉN

“Fer cançons és un ‘vici’ que t’ha regalat tant que no el vols deixar”

ALBERT LLIMÓS

ENTREVISTA

DAVID
CARABÉN

“Al cap de 25 anys, a cada concert et ve un neguit, et poses en estat d’alerta com t’hi posaves al principi”

Els dies de Nadal també són especials per a Mishima. Fa anys que van començar a fer un concert per als seus seguidors que s’ha fet gran i ara està de minigira per Catalunya. A punt de complir els seus 25 anys als escenaris, i continuant amb el seu darrer disc ‘L’aigua clara’, Mishima viu una maduresa esplèndida. David Carabén (Barcelona, 1971) és el líder d’una formació que amb el temps ha anat guanyant fidels, més enllà de l’etiqueta de ‘grup de culte’.

Text: Jordi Vilarrodà
Fotografies: Albert Llimós / Bernat Cedó

Estem en aquests dies de Nadal que són especials per a Mishima. Vàreu començar fent un concert a l’Heliogàbal, l’invent es va fer gran i vàreu anar cap a la Sala Apolo, i ara ja és una petita gira de mitja dotzena de concerts pel país.

Mai penses com neixen les tradicions. Per això ho són, perquè no saps quan es van parir ni quin va ser el primer dia. Aquesta va sortir d’una manera molt espontània: ens tocava fer un concert a l’Heliogàbal, que és un bar petit de Barcelona, i vam tenir la idea de servir una copa de vi a la gent que entrava. Això va crear molt de caliu, vam pensar a repetir-ho els anys següents, ho vam fer i es va consolidar moltíssim. Ja fa uns quants anys que toquem a l’Apolo i des de després de la pandèmia fem gira pel país.

Què tenen d’especial aquests concerts? Sortiu del repertori habitual, feu un repàs a la trajectòria?

És poder sortir de la suposada obligació –que, de fet, ens autoimposem els músics– de tocar el darrer disc. Són concerts una mica més generosos amb el repertori de discos anteriors, un grans èxits, si es pot parlar d’això en un grup petit com nosaltres. Però és sobretot el to de proximitat amb el públic. Continuem acollint la gent amb una copa de cava, que ja és un cava que ens fem nosaltres mateixos. És com retrobar la família.

Una família que al principi va costar de fer créixer però que s’ha anat eixamplant amb els gairebé 25 anys de trajectòria que porteu. Per ser exactes, des que l’any 1999 vàreu publicar el

primer disc, *Lipstick Traces*. Fa una mica de vertigen mirar cap enrere?

La veritat és que no. Sap aquella sensació que té alguna gent que dins del seu cap són adolescents? Després resulta que estem pansits per totes bandes, però al cap no han canviat tantes coses. Dins d’una banda passa una mica el mateix: no diré que cada concert sigui com el primer però et ve un neguit, et poses en estat d’alerta de la mateixa manera que t’hi posaves al principi. I això es manté en aquesta mena d’atemporalitat. Quan es tracta de comptar anys dius “sí que n’han passat!”... però per a nosaltres, no.

Continuem mirant enrere però no tant. Ara fa un any i mig, més o menys, de *L’aigua clara*, aquest darrer disc que potser hauria sortit abans si no hagués estat per la pandèmia. Té corda per estona encara?

L’èxit d’un disc es mesura quan pots incorporar al directe bona part de les cançons que has fet al directe sense que soni estrany. Quan casa bé amb el repertori que ja tenies i que estava molt consolidat. És aportar cançons a aquest repertori, que amb 25 anys i nou o deu discos ja és considerable. Ara ens costa, fer els repertoris, perquè podem triar i remenar. Recordo que al principi tocàvem totes les cançons. Fins i tot crec que he compost cançons pensant en moments del directe.

El pas del temps, hi era en aquest últim disc. Des de la primera cançó, *El gran lladre*. Hi parla de fer una cançó d’amor perfecta, de perdre tots els trets del món “i el més fugaç, que és el del temps”.

L’amor és aquesta temàtica, o aquest aspecte de les nostres vides del qual mai no acabes de ser

“Som un grup que de seguida va agradar a la crítica i el públic va anar venint a poc a poc. Gairebé reconeixíem cara per cara qui s’anava incorporant. Per això és tan important fer un retorn a la gent”

un expert. Tots els sentim una mica novells, uns grumets, uns amateurs... i el pas del temps (o sigui, la vida) és la manera d’anar-t’hi relacionant i fent les paus. Amb qui sigui: la teva parella, els teus fills, els teus pares. Ens esforcem per arribar a un punt d’equilibri, però quan fas això és perquè les parts que componen aquest sistema parteixen d’una certa desigualtat. El que ens falta és temps, per entendre tot això! És el trasllat que fa la cançó: de posar el focus en l’amor a fer-ho en el temps, que mai no en tindrem prou per saber de què va tot això.

És el que diuen de la literatura, oi? Que els temes dels quals es parla són els mateixos des de La Iliada fa deu mil anys. El que canvia és només la manera de dir-los.

Necessàriament. Ja m’agradaria parlar de qualsevol cosa. Però crec que l’ésser humà, quan es posa una mica solemne –a escriure, a cantar, a dibuixar... a reflexionar sobre les coses– apareixen de manera gairebé inevitable els temes que li preocupen de veritat. I no només a algú, individualment, sinó a tota l’espècie. La transcendència és quelcom més inevitable del que ens agradaria pensar. En la societat, a vegades ridiculitzem els filòsofs o els poetes però el que fan ells ho fem cada un de nosaltres. Potser només durant un instant just abans de tancar els ulls al llit, o quan ens llevem, però tots en un moment o altre connectem amb allò que és fonamental i que escapa al nostre enteniment.

“Només hi ha l’amor i la mort que siguin veritat”. És el gran repte de tot creador, que allò que fa respiri veritat. Trobar-la és més difícil, quan ja heu dit moltes coses en els 10 discos del grup?

Diria que al principi ho fas com un joc. Igual que tantes altres coses a la vida. Li preguntes a la forma com pot funcionar millor, com transmeto millor el que vull dir. Aquí és interessant que la forma, a vegades, ho pot acabar transformant. Hi ha un joc entre format i sentit que és molt captivador, és el que crea addició en l’artista: adonar-nos que la veritat pot ser una cosa modelable. Et dona la sensació que estàs manipulant la realitat, no només una cançó, el significat de tot. Quan entres en aquest món potser ho fas perquè vols emular un artista que t’agrada, o perquè t’adones que a través de la música pots parlar de coses de les quals no gosaries parlar en el dia a dia, de sentiments, per exemple. Has encetat aquest joc entre tu i els significats, entre tu i les formes, i al cap dels anys és una mena de vici que t’ha regalat tantes coses que no el vols deixar. T’ho agafes d’una altra manera, evoluciones, i desenvolupes una certa tècnica per posar en escena el que consideres que és més important. Madurar és renunciar a tot el que no és possible... compondre una cançó també és renunciar a totes les cançons que podrien ser aquella.

Mishima és un grup amb personalitat pròpia des de fa molt de temps. En sonoritat, en lletres... és difícil veure passar les modes i deixar que us sobreuoln, mantenint-vos en un determinat camí?

Hi ha hagut moments en la història de Mishima en els quals ens hem sentit temptats d’adoptar

Una gira de set concerts de Nadal

El concert de Nadal de Mishima, convertit en tradició, s’ha convertit en una petita gira d’hivern del grup que va començar a L’Atlàntida de Vic (a la fotografia) i ha seguit per Tarragona i Barcelona, amb dues actuacions a la Sala Apolo. Queden els concerts de València, Salt i Lleida. La banda la integren David Carabén (guitarra i veu), Dani Vega (guitarra), Xavi Caparrós (baix), Alfons Serra (bateria) i Bernat Sánchez (teclats), que cobreix la baixa per motius de salut de Marc Lloret.

“Hi ha hagut moments en la història de Mishima en què ens hem sentit temptats d’adoptar segons quines formes, de jugar-hi... fins que ens hem adonat que és més difícil tenir un so propi que seguir modes”

segons quines formes o de jugar-hi, com fa tothom. Aquest és un debat permanent, i en algunes èpoques ha estat central entre nosaltres. Fins que ens hem adonat que és més difícil tenir un so propi que seguir les modes. És una aposta artística tan legítima com la del grup o artista que prefereix estar al dia i participar de totes les propostes. Nosaltres, en comptes de fer molts forats per trobar un tresor, en fem un i anem aprofundint. I confiem que així trobarem més grans tresors.

Mishima té corda per a temps?

No ho sé, per ara a nosaltres ens fa feliços tocar, ens fa feliços compondre, ens fa feliços gravar discos, som un grup d’amics. És un joc artístic en què ens sentim molt acompanyats uns amb els altres i,

per ara, continuem trobant el favor almenys d’una part del públic i això ens permet seguir.

Vàreu fer el salt del grup de culte (etiqueta que fa una mica de mania) a tenir un públic més ampli però sense arribar a ser de masses.

Vam ser un grup que de seguida va agradar molt a la crítica i el públic va anar venint a poc a poc. Gairebé reconeixíem, cara per cara, qui s’anava incorporant a la nostra audiència. I per això aquests concerts com els de Nadal són tan fonamentals per retornar l’afecte al nostre públic. Hem vist com creixien amb nosaltres i sentim que no és només públic, és caixa de ressonància de les nostres cançons.

Les lletres de Mishima, un les agafa i les pot llegir. No passa amb tothom. Se les mira si passen aquesta prova, abans de posar-hi música?

Com li he dit allò que agafava la guitarra i podia dir coses que no podia d’altra manera, li continuaria dient que per a mi és així. Em costa llegir les lletres de Mishima sense l’acompanyament musical. De fet, les componc en una mena de ping-pong entre lletra i melodia. A vegades és la cançó que em pot arribar a descobrir com penso, em fa adonar de quelcom que no sabia ni que estava pensant. Un ha de ser llavors una mica humil o generós amb la possibilitat que passin coses que no havies previst. És el pacte que estableixes no només amb les teves cançons sinó amb el teu públic. Perquè veuen que s’hi esdevenen coses, no dic qui són els bons ni els dolents, no faig proclames, no dono receptes per al bon viure... son cançons d’algú que no té clares les coses. Però que en el joc va creant un paisatge que té un cert equilibri. I és potser el que agraeix el públic de Mishima és el que jo ha agrait en artistes que m’han agradat. El procés està dins de l’obra.

OPINIÓ

Josep Burgaya

DES DE FORA

El debilitament democràtic

De la mà de la nova extrema dreta i de la deriva reaccionària de les dretes tradicionals, hem descobert que les democràcies no només poden morir per aixecaments militars, sinó també pel paper de líders electes. El retrocés democràtic pot començar a les urnes. Van prenent el poder plantejaments populistes darrere dels quals jeuen noves formes d'autoritarisme. Els nous autòcrates (Trump, Putin, Erdogan, Meloni, Orbán, Milei...) i els que tenen pretensions de ser-ho van llimant el contingut del sistema des de dins, degradant les seves estructures de manera gradual, subtil, fins i tot legal, fins a destruir-la. Els nous dictadors, assaltant el poder judicial, emmordasant el legislatiu i atemorint l'oposició, acaben dissolent el fons i les formes del sistema fins que aquest acaba semblant una caricatura d'ell mateix. Les democràcies, com han escrit Steven Levitsky i Daniel Ziblatt, es basen, a part de les regles escrites, en normes implícites, les més importants, la tolerància mútua i la contenció institucional. Acceptar els contrincants com a legítims és bàsic per evitar una polarització excessiva. Aquest principi no només s'ha vulnerat als règims populistes sinó a la política de gran part de països. Espanya en seria un exemple.

El Partit Popular i Vox, per descomptat, no reconeixen la legitimitat del govern de coalició que lidera Pedro Sánchez. Sense tolerància, un valor il·lustrat bàsic i sense moderació en l'ús de les prerrogatives institucionals per actuar contra els adversaris polítics, entrem en una política "sense barreres de seguretat" en què cau en el pendent d'un extremisme creixent. A Catalunya, durant anys, l'in-

dependentisme també ha jugat a això. En aquests contextos, desapareixen les zones grises entre els grans partits que els connectaven. Succeeix als Estats Units, com també a Espanya, l'Argentina o Itàlia. Potser la capacitat d'armar grans coalicions fa d'Alemanya l'excepció. El problema és que, en aquesta polaritat, especialment la dreta extrema hi surt guanyant i, l'electorat, encara que ens repugni aquesta dinàmica al principi, ens hi acabem acostumat. Deixa de semblar-nos escandalós i forma part de l'espectacle o de la gran confrontació identi-

La digitalització abona la dialèctica polaritzadora de la política actual

tària. Insults, menyspreus i negació de la divisió de poders de l'Estat.

El populisme que prolifera tant a Occident com a Orient, comparteix una forta tendència a fer servir retòriques acalorades i el recurs a les teories conspiratives. La seva dialèctica entre inclosos i exclosos té molt de parany. De fet, la majoria dels líders populistes de dretes, també molts d'esquerres, formen part de les elits econòmiques i socials nacionals. Va ser el cas de Trump, però també de Berlusconi, Le Pen, els Kirchner a l'Argentina, Haider a Àustria, Modi a l'Índia, o ha acabat per ser-ho el molt autoritari Lukaxenko a Bielorússia. Aquests líders i els seus moviments sempre es presenten i funcionen com un "correctiu democràtic", tot i que representen una erosió si ens atenim al concepte de democrà-

cia plena. Tendeixen a una democràcia electoral, mínima, on es perd pel camí un sentit ampli de la seva cultura i la possibilitat de deliberació i acord. Plantejament maniqueu que sempre aporta solucions simples per a temes complexos. Com estableix Cass Mude, "el populisme sol formular les preguntes oportunes, però ofereix les respostes errònies". Tendència a generar blocs contraposats, els quals se solidifiquen augmentant la violència verbal i la polaritat. Més que els valors del grup, resulta fonamental l'existència d'un enemic que s'odia. No és possible eliminar la trinxera cavada i encara menys travessar-la.

La digitalització abona i molt la dialèctica polaritzadora. El polític Ivan Krastev posa en dubte el caràcter democratitzador del món digital, i aposta més aviat per veure la seva funció degradadora ja que es van tancant els espais on contraposar opinions, de manera que això implica transigir, cedir, compartir i pactar. A les trobades reals, encara que hi hagi grans discrepàncies, l'aspecte humà implica l'assumpció d'un cert grau de compromís i de transacció, de diàleg o, com a mínim, mantenir les formes. A Twitter (ara X) practiquem una relació basada en el monòleg continu, sovint de manera simultània. Allò que ens arriba només reforça la nostra opinió. No hi ha matisos ni possibilitat de mudar de pensament. Les xarxes socials no reforcen la democràcia. Aquesta, seria la gestió de les diferències, els interessos i les opinions antagòniques, no pas un espai per establir un discurs hegemònic que pretén ser unànime. A la democràcia hi ha d'haver dissidència; al món digital només enemics a combatre i condemnar.

llamegada? Un esclat de veritat inaferrable que tot seguit s'esmuny i que, al capdavall, només és meva, no es pot explicar. Recordo que finalment m'aixeco i vaig fins a la porta de l'habitació.

Em reüllen un moment i continuen practicant. S'interrompen, riuen, la gran gesticula amb la mà que s'ha després del mànec. Rasca l'acord nou i temptegen el principi d'una altra lletra, que també conec. Les engresca saber interpretar les cançons que les van acompanyar a les nits de les últimes colònies d'estiu. S'illusionen amb la possibilitat de presidir com a guitarristes alguna rotllana de nit a les colònies que encara han d'arribar. Jo me les miro palplantat a la porta. Tornen a girar-se cap a mi i em demanen si vull alguna cosa. Hi ha un deix d'impaciència en les seves veus. El més graciós és que sí que volia alguna cosa, però ja m'havia oblidat, o havia oblidat la forma de dir-ho, de quina cosa era. Avui, desembre fred i esquerp com aquell març de confinament, segueixo sense poder-ho explicar, però ho sé.

Eduard Roure

BADLANDS

Record d'una guitarra

Recordo aquella tarda, encara en ple confinament, mentre treballava al meu escriptori. Sento el tràfec de la família en una de les habitacions: algú ensenya uns acords bàsics amb la guitarra. Només n'hi ha una, de guitarra, a casa, i la família se l'han d'anar passant. Unes indicacions i la provatura corresponent, ara un, ara un altre. A casa les filles tenen bona formació musical, però no han tocat mai una guitarra. De tant en tant, aprofitant una pausa entre els acords dubitatius, algú amolla un *molt bé*, un *el dit més cap amunt*, un esbós de vers cantat per remarcar una nota reticent.

Al cap de pocs minuts una filla encadena el seguit d'acords, entrebancat però distingible, que completa una estrofa abans de la tornada. S'hi acoblen a mig to dues veus més, una d'infantil i una altra d'adulta, la falca ocasional i dubitativa d'una quarta persona, com si tot el grup procuressin xiuxiuejar les paraules can-

tades, com si amollessin amb reverència un petit secret domèstic. "Si em dius adeu, vull que el dia sigui net i clar..." Els envejo la traça de què jo mai he gaudit. Quan érem joves, a les festes, extreure els acords d'una cançó de gust compartit concedia un estatus, i per això vaig demanar a un bon amic que me n'ensenyés. No ens en vam sortir. Mai no vaig saber progressar més enllà del trànsit potiner que va d'un la major a un re. Aquella tarda de confinament no escric més, escolto. Uns acords senzills, ressonants de caixa i fusta, i el corrent càndid de les veus que s'hi harmonitza. Recordo que recordava, enmig de la tarda revolta i ventosa de març, un estiu: la nit immensa i incitant, la celeste estesa lluminosa, el foc de camp. De bon grat m'aixecaria i aniria a explicar-los-hi. Que entenguin de quina manera s'arboraven els somnis al ritme crepitant d'un foc als meus estius. Però com s'explica una reminiscència com una

LLIBRES

NOTES DE LECTURA

Teresa Costa-Gramunt

El llibre que Domènech i Montaner no va escriure

DEL LLIBRE QUE LLUÍS DOMÈNECH I MONTANER NO VA ESCRIURE

AUTORS: Lluís Domènech i Girbau i

Teresa-M. Sala

EDITORIAL: Edicions de la Universitat de Barcelona

LLOC I ANY D'EDICIÓ: Barcelona, 2023

PÀGINES: 110

En la col·lecció Quaderns d'Arts i Natura, Edicions de la Universitat de Barcelona acaba d'editar *Del llibre que Lluís Domènech i Montaner no va escriure*. Es tracta d'un treball conjunt de l'arquitecte Lluís Domènech i Girbau i la historiadora de l'art Teresa-M. Sala. Ambdós professors són membres actius del Centre d'Estudis Lluís Domènech i Montaner.

Aquest 2023 ha estat l'any del centenari de la mort de l'arquitecte, historiador, dissenyador, escriptor i polític Lluís Domènech i Montaner, així com aquest desembre es compleixen 900 anys de la consagració, l'any 1123, de les esglésies de Sant Climent i de Santa Maria de Taüll, a la Vall de Boí. Al llibre ara publicat, que es basa en els materials elaborats per Domènech i Montaner per a la confecció del llibre sobre el romànic català que pensava escriure, trobem referència a la descoberta d'aquestes joies del romànic de muntanya en l'apartat "Quadern del pelegrinatge artístic", dut a terme l'any 1904, per part de Domènech i Montaner. Qui hagi estat a la Vall de Boí i n'hagi contemplat el paisatge i les esglésies romàniques que s'hi alcen no podrà deixar d'emocionar-se amb la descripció de la troballa, ara fa més de

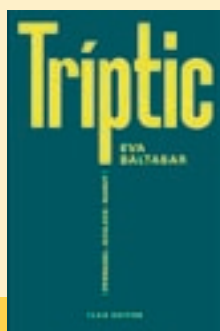
cent anys, per part de l'arquitecte modernista Domènech i Montaner, que, amb sensibilitat artística, humanística i patriòtica, li farà considerar aquell patrimoni artístic com una poderosa imatge de la Catalunya medieval antiga, llavor de la Catalunya renaixent de principis del segle XX.

A l'epíleg *Del llibre que Lluís Domènech i Montaner no va escriure*, escriuen Lluís Domènech i Girbau i Teresa-M. Sala: "Domènech veia l'arquitectura romànica com el testimoni feaent d'una cultura, introduïda pels carolingis, que en tres segles va marcar indeleblement el territori català, en va dissenyar l'estructura amb camins i rius, esglésies i monestirs, i va crear relacions econòmiques d'àmbit municipal, o simplement de veïnatge, que van contribuir a definir el factor d'identitat del país".

En la publicació, il·lustrada amb apunts i fotografies del mateix Lluís Domènech i Montaner, es fa referència a Sant Pere de Rodes (Empordà), Sant Pere de Brugal i Santa Maria d'Àneu (Pallars Sobirà), les esglésies de Barruera, Durro, Erill la Vall, Sant Climent i Santa Maria de Taüll (Vall de Boí) i Sant Pere de Montgrony (Ripollès).

NOVETATS EDITORIALS

'Triptic'

Eva Baltasar
Club Editor

'Ales de sang'

Rebecca Yarros
Columna

'Una tarda de música'

Rosa Leveroni
Brau Ed.

'Pioneres'

Sònia Pau Cortada
Ed. Fonoll

'Friday'

E. Brubaker / M. Martín / M. Vicente - Mai Més Llibres

Un sol volum reuneix ara les tres novel·les d'Eva Baltasar que han estat un indiscutible èxit entre lectors i crítica. *Permagel*, *Boulder* i *Mamut*, publicats al llarg de cinc anys, han recollit un munt de distincions, des de ser finalista del Booker Internacional fins a guanyar el Premi Òmnium o el Premi Llibreter. Una bona ocasió, sobretot, per a aquells que encara no han llegit l'autora.

Alguns diuen que és la barreja perfecta entre les sèries *Divergent* i *Els jocs de la fam*. L'escenari és el regne de Navarre, on la jove Violet és obligada per la seva mare a anar al Col·legi de Guerra de Basgiath. Allà aprendrà a ser genet de drac, l'elit dels defensors del regne. Però els dracs no es vinculen amb els humans que veuen febles. Al contrari, els socarrimen. La Violet haurà de ser forta.

La trobada d'un manuscrit inèdit i autògraf de la poeta Rosa Leveroni (1910-1985) propicia la publicació d'aquest llibre, una petita joia en edició limitada. Hi ha els versos que va escriure després d'una tarda musical a casa de Ramon d'Alòs-Moner, que havia estat professor seu. El llibre reproduceix el manuscrit i els dibuixos de la gran poeta, i en transcriu els poemes.

Són les dones que van obrir camins en un àmbit que abans era vedat exclusiu masculí, el dels cossos de seguretat i emergència. Bombers, tècniques d'ambulància, mosses d'esquadra... I l'arribada de dones a aquestes professions sol comportar canvis més profunds de les maneres d'actuar i de relacionar-se. Els retrats d'una dotzena de dones que han dut la igualtat a la pràctica.

En la línia del còmic fantàstic arriba al català la sèrie *Friday* amb el seu llibre número 1, *El primer dia de Nadal*. Amb guió del nord-americà Ed Brubaker, dibuix de Marcos Martín i color de Muntsa Vicente, barreja gènere negre i de terror. Els seus protagonistes són Friday Fitshugh i Lancelot Jones, aficionats a resoldre misteris des de nens i que de joves ja tenen una agència de detectius.

LLENGUA

EL 9 ETS I UTS

308

 CONSORCI PER A LA
NORMALITZACIÓ
LINGÜÍSTICA

El Cant de la Sibil·la

*“El sol perdrà la claredat,
mostrant-se fosc i alterat;
la lluna no darà claror
i tot lo món serà tristor”*

Quina por, oi? No és la lletra d'un grup metal, no. És un fragment d'un cant medieval apocalíptic que perdura fins avui. Cada any, la nit de Nadal, a diverses esglésies de Mallorca, Catalunya, l'Alguer i el País Valencià, s'entona a *cappella* el Cant de la Sibil·la. És una cançó que profetitzava la fi del món, com ja deuen haver deduït, amb versos atribuïts a l'escriptor mallorquí Anselm Turmeda, que va traduir al català el *Iudicii signum* (el llibre del judici final).

Sembla que a l'edat mitjana es cantava a molts altres indrets d'Europa. És probable que aparegués per la por que tenia la gent de l'arribada del malèfic i infaust any 1000. A Catalunya s'havia cantat en llatí, però al llarg del segle XIII el català va substituir-lo, que és quan es va estendre per tots els països de llengua catalana.

A partir del segle XVI, per les disposicions del Concili de Trento, el Cant de la Sibil·la va desaparèixer d'arreu. Espereu! D'arreu no. En alguns reductes, com ara Mallorca, l'Alguer i Braga, ciutat portuguesa, va perdurar. Sortosament els clàssics sempre perduren i no acaben de desaparèixer mai del tot. I gràcies a la recuperació i al reconeixement d'aquest cant avui podem escoltar-lo a diversos punts de la nostra geografia. A Mallorca és on la cançó en qüestió té més rellevància, forma part del seu Nadal i no es pot entendre el Nadal mallorquí sense tenir en compte el Cant de la Sibil·la. Mireu si arriba a ser important, que l'any 2010 va ser declarat patrimoni cultural immaterial de la humanitat per la Unesco.

Esperem que la cançó vagi errada i que el món, de moment, no s'acabi. Que no s'escampi el pànic i bones festes! Mentre hi ha vida, hi ha esperança.

Font: Carbó i Martorell, Amadeu. “Celebrem el Nadal. Quan, com i per què de la festa més gran”. Col·lecció L'ermita, núm. 3.

Us animem a seguir aquesta secció i us convidem a fer-nos arribar consultes i comentaris a través de vic.ass@cpnl.cat

Oficines i serveis:
granollers@cpnl.cat
ripolles@cpnl.cat
vic@cpnl.cat

www.cpnl.cat/xarxa/cnlosona/

ELS MILLORS MINUTS DE LA NOSTRA VIDA

Jordi Remolins

Fascinació pel mal

Sovint passejo pel carrer amb ganes d'assassinar algú. A anònims que contribueixen a fer que la vida sigui molt pitjor perquè paren el cotxe al mig del carrer per parlar amb un vianant com si la resta de la humanitat no existís i les seves estentòries riallades buides fossin molt més importants que el teu cronograma a

l'hora de tornar a casa. I a d'altres que es dediquen a ignorar-te quan els saludes o bé et miren com si fossis invisible sense tornar-t'ho. Els candidats augmenten diàriament. Però tranquils. No mataré a ningú. Mai. Potser serà gràcies a l'educació catòlica a la qual cantaven els Teenage Fanclub. O potser només a la meva mala gestió dels remordiments de consciència. Que complicada que se'm fa la vida, déu meu!

En tot cas, el magnetisme que ens generen els psicòpates és inexplicable. Potser és la mateixa raó per la qual la immensa majoria d'humans som incapaces de matar un insecte, per més que ens empenyi. Recordo les ganes de llegir les pàgines d'*El Caso* durant les dècades dels vuitanta o noranta del segle passat. O com vaig córrer a encarregar a la llibreria un exemplar de *Los carníceros*, una antologia de crims extrems i investigació forense que havia escrit Brian Lane, després de llegir-ne una ressenya al *Ruta 66*. La moda periodística dels crims reals,

magnificada pels programes de ràdio i televisió de *Crimis*, ha fet que en poc temps hagin aparegut un bon grapat d'obres on es descodifiquen successos que tots tenim al subconscient.

Un dels últims i més destacables és *Mala gent*, el llibre que Pere Culler i Enrique Figueredo van escriure sobre

delinqüents a l'engròs o assassins en sèrie de l'imaginari ibèric. Dotze casos que van des de qui és considerat el pitjor assassí múltiple de la geografia ibèrica, un Josep Marimón que va cometre una massacre a la Pobla de Ferran el 1928, fins a la valenciana Maje Moreno, una mena de Rosa Peral del sector sanitari. Entremig rememoren Joan Vila, zelador de la Caritat d'Olot, la fascinant vida de la prostituta Carmen Broto que va portar de corcò la burgesia barcelonina de mitjan segle XX, o el mediàtic El Vaquilla. El llibre es devora entremig de robatoris, assassinats, carnalitat, parricidis, infanticidis i atraments a furgons blindats, de manera que quan s'acaba ja estàs desitjant que els dos autors n'estiguin preparant la segona part. I amb la pregunta flotant per algun lloc del cervell que em va demanant que si els protagonistes són realment “mala gent”, els que ens deixem fascinar o horroritzar per les seves malvestats, segurament també en tenim alguns indicis.

Dimecres 22 de març de 2023

Columna publica el recull de crònica negra

'Mala gent', d'Enrique Figueredo i Pere Culler

MÚSICA

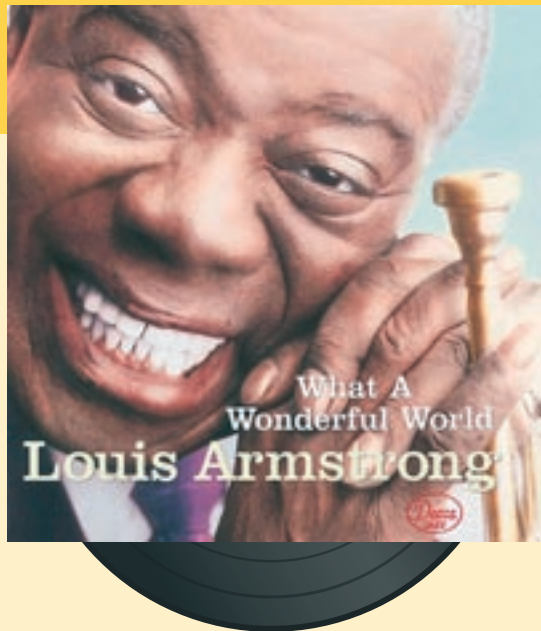
EL CLÀSSIC

Jaume Espuny

LOUIS ARMSTRONG 'What a Wonderful World'

Decca, 1968

Ara que estem immersos en l'esperit nadalenc i tot són bons sentiments, està bé recordar aquest disc del gran Louis Armstrong, *What a Wonderful World*, del 1968. De fet, és un disc amb 11 cançons, però la famosa, la que tothom coneix, és la que porta el nom del disc, "What a Wonderful World", una d'aquelles cançons, com "Imagine" de John Lennon, per exemple, que serveixen per a tot: un enterrament, un casament, una excursió, etc. La cançó i el disc van convertir Armstrong, un trompetista i vocalista de jazz, en un cantant de pop i a les llistes d'èxits es barrejava amb els discos dels Beatles, Rolling Stones, Bob Dylan i altres rockers. La cançó la van escriure Bob Thiele i George David Weiss expressament per a Armstrong i des de llavors se n'han fet infinitat de versions, des de Plácido Domingo fins a Céline Dion passant pel Cor Cabriol

de Vic, sense anar més lluny. La cançó també s'ha sentit en la banda sonora d'un munt de pel·lícules i sèries. Però al disc hi ha més cançons, com una versió de "Cabaret", el clàssic "Dream a Little Dream of Me", "The Sunshine of Love" o l'alegre "Hellzapoppin". La característica i poderosa veu nasal de Louis Armstrong domina la gran majoria de temes, mentre que la trompeta, molt més suau que quan toca jazz, passa a un segon pla. Aquí, el músic ja estava malalt, i va morir tres anys més tard, el 1971, amb 69 anys.

EL TEST Pau Amblàs (Es'Cardats)

Primer instrument que vas aprendre a tocar? El trombó de vares. **Primer grup o formació de la qual vas formar part?** Mitja Neurona, un grup que vam crear amb unes amigues de la carrera. **Primer concert dalt d'un escenari?** Amb Es'Cardats a l'Ateneu de Lliçà d'Amunt, ara fa un any. **Primer disc que et vas comprar?** Un d'Ubrique's Band. **Salva tres discos. Don't Panic**, d'All Time Low; **Continuum**, de Johan Mayer, i **Californication**, de Red Hot Chili Peppers. **Grups o músics de capçalera.** Green Day, The Stroker i Foo Fighters. **Un concert (com a públic) per recordar.** All Time Low a Razzmatazz, a Barcelona. Increïble.

NOTES

L'excitant d'Obrint Pas Xavi Sarrià també deixa els escenaris

Últimament aquesta pàgina va plena d'artistes i bandes que pleguen veles. I avui seguirem amb la mateixa tònica perquè Xavi Sarrià, l'excitant dels mítics Obrint Pas, també ha anunciat que deixa els escenaris després de 30 anys de trajectòria. Això sí, el comiat serà presencial, amb una gira que ja té nom –*Música, ràbia i amor*– i també dos concerts finals: el 18 de maig al Palau de les Arts de València i el 14 de desembre a la sala Razzmatazz de Barcelona. Les entrades per aquestes dues cites ja estan a la venda des d'aquesta mateixa setmana. Sarrià és un dels músics més influents que hi ha hagut als Països Catalans les darreres tres dècades. Les seves cançons han sigut la banda sonora de diferents generacions i ja van començar a calar des del 1994, quan es va publicar la primera maqueta d'Obrint Pas, en un dels grups més populars i inter-

nacionals que ha tingut mai el país. El 2017 la banda va morir i Sarrià va continuar en solitari amb una nova i intensa etapa que ha deixat himnes populars com ara *No s'apaguen les estrelles* o el seu últim llançament, *Balansiya*. El llegat en solitari suma milions de reproduccions i inclou dos discos, el darrer d'ells *Causa*, reconegut com un dels millors

discos de l'any amb dos premis Carles Santos i un Premi Ovidi Montllor i llargues gires arreu del territori, l'Estat espanyol, Alemanya, el Japó i fins i tot Corea del Sud. Per sobre de tot, però, i com ja va passar amb Obrint Pas, Sarrià ha contribuït a construir un imaginari basat en la dignificació de la memòria, les arrels, les lluites silenciades i la cultura popular del país. Abans de dir adeu, però, encara hi ha feina i Sarrià prepara gira amb un espectacle amb muntatge dirigit per Martí Torras. I després del concert a Razzmatazz, un adeu que no serà per sempre. La veu de Sarrià tornarà.

NOVETATS DISCOGRÀFIQUES

Jordi Sunyer

SEBASTIÀ GRIS 'Oli, all i julivert'

Segon disc amb la guitarra sola de Sebastià Gris, un músic nascut a Manacor que ara té un peu al sud d'Osona. El treball segueix la línia minimalista, instrumental i pura de *Llorer, clau i canyella* (2021) i també s'ha escrit i gravat a la vora dels fogons de casa seva. En total hi ha vuit cançons, entre les quals *Temps enrere* (que ja apareixia a l'EP *Venim a aquest món* que Gris va gravar amb la cantant Magalí Sare) i una versió de *Lonesome Road Blues*, una peça tradicional americana. Com a curiositat, tot s'ha gravat amb una guitarra fabricada pel lutier David Solé.

BIEL MARTÍ 'La llum que portes dins'

El tercer disc d'estudi del jove cantautor barceloní Biel Martí és un recull de 13 cançons que reflecteixen l'època més fosca de la seva vida. El desamor, la depressió, l'alcoholisme on va estar enfonsat una bona colla d'anys i la mort són alguns dels temes que Martí explora a través dels ulls de personatges ficticis (com fa a l'homònima *La llum que portes dins*) o de la seva pròpia mirada, com fa a *Els estels* o a l'esquinçadora *Si us plau*. Folk d'arrel americana íntim, visceral i sincer i relativament càlid per fer baixar les nits d'hivern.

XIULA 'Babynova'

El quartet barceloní Xiula segueix innovant en el despert i actiu món de la música d'animació per a infants (ara se'n diu per a públic familiar) del país. I a *Babynova* fan un pas més facturant 14 bones peces de pop-rock però sempre amb vocació pedagògica i un important component social gràcies a unes lletres vitals, cuidades i optimistes. A *Babynova*, a més, no s'han estat de res i compten amb les col·laboracions especials del garriguenc Joan Garriga, Helena Miquel, els rumberos Los Manolos, Maruja Limón i l'actor David Selvas.

ALEGRIA INTERIOR

Eulàlia Robert, directora de PNL Barcelona

Captius d'una distorsió?

Diverses vegades he abordat la subjectivitat de l'experiència humana. De fet, la base de la programació neurollingüística és que l'experiència és subjectiva, i una de les pressuposicions en què es basa la PNL és que el mapa no és el territori.

El *mapa* seria la nostra manera d'entendre el món que ens envolta i el *territori* seria tot el que passa al nostre voltant.

L'experiència humana ve condicionada per vivències que hem experimentat al llarg de les nostres vides. Aquestes experiències han anat conformant els nostres valors i creences, base de les nostres estratègies i conductes, moltes automatitzades i espontànies.

La majoria de les nostres creences es van transformant amb el pas dels anys, sobretot aquelles creences més superficials com pugui ser quina roba és més adequada en una festa o com m'he d'alimentar. Aquestes transformacions de creences són fruit de la nostra adaptació a tendències, nous paradigmes i aprenentatges nous.

Tot i això, hi ha algunes creences, que podríem anomenar nuclears perquè es van configurar en moments molt primerencs de la nostra vida, moments en què probablement encara no sabíem parlar, que són molt difícils d'identificar i encara més difícils de transformar.

Si anem prenent consciència de les nostres conductes, actes reflexos o de les nostres emocions en situacions determinades, és possible que ens adonem que actuem

de forma automàtica i després ens adonem que la nostra conducta ha estat fruit d'un impuls i sovint exagerada o sobredimensionada.

Això ja és un bon primer pas.

No obstant, pot ser que, després d'adonar-nos-en, no sapiguem què fer. Potser ens sentim captius d'aquesta reacció que pot venir originada per una vivència molt antiga. Un exemple podria ser un moment de malestar, de por, en un bressol i a pesar de plorar, no sentir-nos atesos de forma immediata. Aquest moment de necessitat de companyia queda gravat com una sensació que "m'han abandonat".

Tot això pot condicionar-nos i portar-nos a *distorsions* posteriors durant la nostra vida, de manera que reaccionem de forma tan subjectiva i emocional que ens impedeix veure els fets amb claredat.

Per exemple, els meus fills, germans, pares, amics, parella no responen a un missatge de forma immediata i aquest fet desferma en mi un gran enuig, una gran tristesa.

Això passa segurament perquè, inconscientment, *interpretem* el fet que no ens responguin ràpidament com "no m'estima", per exemple. I potser el fet que no "m'estimin" em porti, també inconscientment, a tèmper que m'abandonin. I això es una distorsió.

Algunes situacions com l'enveja o la gelosia podrien ser fruit d'aquests tipus de vivències.

I què cal fer quan estem captius d'aquest tipus de distorsions?

En primer lloc, adonar-nos-en. Per exemple a través de la meditació, l'observació, la reflexió o el *feedback* que rebem d'altres persones.

Un cop detectada aquesta reacció desproporcionada, que ens fa sentir tan malament de vegades, ens podem preguntar i reflexionar des de la serenitat, quin fet o conducta és el que ha desencadenat en mi aquesta reacció? I també, què vol dir per a mi que no em responguin de seguida? Escriure, dibuixar o meditar sobre això ens permetrà descobrir les nostres interpretacions d'aquell fet.

I quan això passa, ens anem sentint més lliures de les nostres distorsions.

HORÒSCOP

Roser Bona

Del 22-12-2023 al 28-12-2023

ÀRIES (Del 21 de març al 20 d'abril)

El Sol entra a la Casa X i el sector professional passa per un període de canvis que poden ser beneficiosos. Si viatges, tingues especial cura de les teves pertinences.

TAURE (Del 21 d'abril al 20 de maig)

Les inversions, les transaccions immobiliàries o l'emprenedoria passen per un moment molt actiu. La conjunció Lluna/Júpiter pot col·laborar positivament en el teu ànim.

BESSONS (Del 21 de maig al 21 de juny)

Pots conèixer algú amb qui experimentaràs molta connexió intel·lectual i una forta atracció. A la feina millora l'ambient i podries gaudir d'una mica més de temps lliure.

CRANC (Del 22 de juny al 21 de juliol)

El Sol per la Casa VII activa el sector social. Si estàs començant una relació, entreu en una etapa més profunda i estable. T'expresses mitjançant la música o l'art.

LLEÓ (Del 22 de juliol al 23 d'agost)

En aquests dies podries estar molt observador o fixar-te en petits detalls que fins ara no tenies en compte. Prepara la casa per rebre alguna visita o un àpat especial.

VERGE (Del 24 d'agost al 23 de setembre)

Sents que has de reservar més temps de la vida diària per divertir-te o gaudir dels teus talents. Recordes amb enyorança una persona que ja no hi és, possiblement el pare.

BALANÇA (Del 24 de setembre al 23 d'octubre)

Aquests dies la família serà protagonista, amb trobades esperades i fins i tot alguna sorpresa. A la feina podries parlar massa. La prudència verbal serà una bona aliada.

ESCORPÍ (Del 24 d'octubre al 22 de novembre)

Potser ets introvertit, però hi ha temes que has de comunicar a la parella o a les persones que estimes. T'agradaria viure en un barri millor i començar a cercar habitatge.

SAGITARI (Del 23 de novembre al 21 de desembre)

Estàs més connectat amb què sents i això t'ajuda a prendre decisions. Si paties un conflicte amb algú de la família, pot tenir lloc una treva. Gaudeixes de la solitud.

CAPRICORN (Del 22 de desembre al 20 de gener)

Per molts anys! El Sol transita pel teu signe. Apliques sentit comú i prudència als problemes que es presentin. No t'acabes de fiar d'algú i fas bé, fes cas del teu instint.

AQUARI (Del 21 de gener al 19 de febrer)

Passes per un moment força especial. Vols connectar amb les teves veritables necessitats i ja no vols perdre més temps amb projectes o persones que no et representen.

PEIXOS (Del 20 de febrer al 20 de març)

Et preocupa el futur dels teus fills i et proposes millorar les seves condicions. Pots tenir l'oportunitat de tornar a viure a un lloc del teu passat que t'agrada molt.

ECONOMIA

ELS PARQUETS

Joan Carles Arredondo / @joancarredondo

CREIXEMENTS I BIAIXOS

No era difícil de preveure que les dades sobre comptabilitat regional que l'Institut Nacional d'Estadística va comunicar aquest dilluns donessin lloc, de nou, a titulars que semblen extrets de les pàgines esportives més que no pas de les econòmiques. No cal posar exemples, perquè estaran en la ment de qualsevol oient/lector mínimament informat, però diaris de Madrid, i també de Barcelona, s'abonen a una lectura que no deixa de ser col·lateral com és l'engrandiment de la diferència entre el pes de la Comunitat de Madrid i Catalunya en el total del PIB estatal.

No deixa de ser col·lateral perquè el *sorpasso* ja és cosa del passat. Madrid va passar per davant de Catalunya en aportació del PIB l'any 2019. Ja llavors es podia debatre sobre si el titular de l'evolució de l'anomenada comptabilitat regional havia de ser que Madrid superés Catalunya. Però està clar que, quatre anys després, no és notícia (en el sentit que no hi ha cap novetat) que aquestes xifres persisteixin. És cert que el que apunten els titulars, ara, és que s'eixampla la bretxa entre els dos territoris, però passa que la bretxa s'ha eixamplat més amb altres comunitats, però el focus continua sent Madrid i Catalunya.

Les xifres, sense càrrega d'opinió, assenyalen que l'economia espanyola va créixer l'any 2022 un 5,8%. Les comunitats que més van créixer van ser les illes Balears i les illes Canàries, un fet normal, perquè la sotragada de la pandèmia havia estat profunda i el punt de partida del còmput sobre el PIB estava molt baix. En tercer lloc, ja apareix Madrid, amb un vigorós 7,5% de creixement, que supera el 6% que comparteixen el País Basc i Catalunya, totes dues també, per tant, per sobre de la mitjana estatal.

Els titulars sobre l'ampliació de la bretxa entre Madrid i Catalunya desvien l'atenció d'un factor

que probablement sigui més destacat, com és que Madrid està creixent clarament per sobre dels registres mitjans mentre que les regions que té al voltant ho fan clarament per sota. De fet, les comunitats que van registrar menors increments són Extremadura, Castella-la Manxa i Castella i Lleó. Territoris que han anat passant a convertir-se en exponents d'una Espanya buidada, en un clar exemple de la capacitat centrifugadora de Madrid.

Cap novetat, tampoc. Un informe de les cambres de comerç espanyoles l'any passat ja revelava fins a quin punt aquest és un fenomen més nuclear que la competició entre Madrid i Barcelona. Amb una àmplia xarxa de dades, havia calculat com havia evolucionat el PIB entre 1975 i 2020. En resultava un creixement mitjà a l'Estat del 2,39%, però Madrid creixia notablement per sobre, un 2,74%, i Catalunya, malgrat la permanent sospita que el procés l'estava empobrint, també creixia per sobre de la mitjana, però molt lleugerament, un 2,4%. Això significa que Madrid no ha crescut en tots aquests anys, ni en el passat, en detriment de Catalunya, que mal que bé ha anat mantenint el seu pes global en l'economia espanyola al voltant del 19%, sinó a costa d'altres territoris: Castella i Lleó és la tercera per la cua en creixement en aquells anys i Castella-la Manxa creixia per sota de la mitjana, per posar exemples de comunitats autònomes que limiten amb la Comunitat de Madrid.

Hi ha, per tant, factors que van més enllà de la pura política per explicar com està evolucionant la riquesa econòmica des del punt de vista territorial. Madrid representava l'any 1975 el 17% de l'economia espanyola i ara ha arribat al 19,43%. I ho ha fet a costa de les expansions menors d'altres regions de l'Estat i sota un clar canvi de paradigma en el qual els serveis i les finances han passat per davant de la indústria com a pilars de la generació

econòmica. Territoris tradicionalment industrials com el País Basc són, per exemple, els que mostren una evolució econòmica més feble si es pren com a referència l'any 1975. L'evolució del PIB no va de política (o, almenys, no va només de política). Principalment va d'economia. I l'economia està dient que el motor del canvi no és tant una competició entre Catalunya i Madrid com un reflex del procés de centrifugació cap al centre peninsular en el qual no és gens casual que hi hagi la capital de l'Estat.

Aquesta conclusió no hauria de portar a l'auto-complaença catalana. És un fet cert que, encara que sigui per dècimes, el pes de l'economia catalana respecte a l'Estat ha anat retrocedint amb els anys. Si és cert que la indústria, que era un factor determinant per posar Catalunya al capdavant de l'Estat, no es fa difícil concloure que les activitats que han substituït el progressiu alentiment del sector secundari estan sent menys productius. Convindria, doncs, constatar en quin sector ha estat potent Catalunya tradicionalment i, més enllà dels discursos benintencionats, descobrir quin és el camí perquè la indústria recuperi el paper cabdal que va tenir en el passat.

Un dels aspectes que crida l'atenció de l'informe corresponent a 2022 és que Catalunya ja està per sota de la mitjana europea en PIB per càpita. A l'Estat, superen aquesta mitjana Madrid i el País Basc, i per davant de Catalunya encara hi ha Navarra. Un avenç més intens en la producció contribuiria a incrementar aquest PIB per càpita i oferiria una oportunitat per distribuir més riquesa entre els habitants. Sempre que la distribució fos equitativa. Madrid, per exemple, està deixant perdre aquesta oportunitat. És la comunitat més rica, tant en PIB com en PIB per càpita, però tot i això és la cinquena per la cua en igualtat. Aquesta és una comparativa que surt poc als titulars.

INDICADORS

Alentiment al port

El tràfic de mercaderies en el període acumulat entre gener i novembre al Port de Barcelona va registrar un descens del 9,2% en comparació amb el mateix període de l'any passat, fins als 59 milions de tones. El Port de Barcelona destaca que la recuperació de tràfics s'està consolidant i que al mes de novembre els contenidors d'importació, exportació i de trànsit mostren creixements notables.

Remuntada exportadora

Les exportacions van augmentar un 8,3% a Catalunya a l'octubre en comparació amb el mateix mes de l'any passat, fins als 8.567,3 milions d'euros, segons ha informat el Ministeri d'Indústria, Comerç i Turisme. Les vendes exteriors recuperen així el camí alcista, després del lleuger retrocés interanual del setembre. Les exportacions catalanes representen el 26,5% del total de l'Estat.

PASSATEMPS

MOTS ENCREUATS _ Pau Vidal

HORIZONTALS: 1. Per més que sempre miraven d'il·lustrar positivament el dia, ja fa anys que ningú els fa cas / 2. Bastard, però una mica ja es purifica. Carda més de paraula que d'obra / 3. Mantenen la compostura. Ni freda ni calenta, és lògic. Poca solta / 4. Pebrot importat de l'est. Fatigós desplaçament de cap a cap de la piscina / 5. Un primer del menú. Residu, prèvia trituració. Les nou xifres de l'hotel / 6. Un cop digerit queda estranyament tipa. És a l'ecètica com el plàstic a la plàstica / 7. Atraco el banc com un guàrdia dels d'abans. La xica de Morella / 8. Repòs per falta de vocals. Desviacions vertebrals d'en Byron i en Chamberlain / 9. Lliurar al legítim propietari. Versió Silenciosa / 10. Lògic derivat de l'àcid ciànic. Mesurava la continuïtat dels mass / 11. A l'interior de la cova. Llufa que penja el bisbe. La lletra que t'encendré / 12. Ràpid com la bici de l'Hinault. Si fos llarga no podria fer el toc de castells / 13. Flors que no enxamparàs mai en calzes. Tres dins d'un Micra.

VERTICALS: 1. No es tracta d'acampar sinó de tot el contrari. Residència estiuenca del hippy menorquí / 2. Arrani per sota. Rudes i selvàtiques com vesparis revoltats / 3. A l'ànima del papa. Quina epopeia, centenars de pàgines de navegació. Dintre els marges de la llei / 4. Masturbació a l'antiga, recoi! Extraient l'aigua fins aquí dalt a força de braços / 5. Estàtua genuflecta. Floreta que dura el temps de dir-la / 6. Ocell posant-se en situació. Recargolada, rebuscada. Marxa de Campdevàrol / 7. I entra a Igualada. Gràcies a la

1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
13												

Chevalier va aconseguir una dama de companyia. Allà on coincideixen el jutge i el metge / 8. Per detenir-lo els polis van necessitar un capot. Insectes capaços de muntar drames / 9. En Salvador en l'etapa ascendent. Proposició matemàtica sobre la descomposició de la meteora / 10. S'esfumen com aus del paradís. Ara en Salvador quan ja anava de baixa / 11. El ciclista de les galàxies. Aquest sí que fa anar de baixa. Al mocador de la Lluïsa Cunillé / 12. Fibra vegetal qualificada amb un 6 alt. Preparar la comèdia.

SUDOKUS

Ompli la quadrícula de 9x9 caselles dividides en subquadrícules de 3x3 amb les xifres de l'1 al 9. No s'ha de repetir cap xifra en una mateixa fila, columna o subquadrícula.

Dificultat: molt fàcil

		3		6				
7				8		2		6
6		2		9	7	3	4	5
				5		7		4
	4			2				6
	2	6	4			8		
3				5	8			
		8						
	6	4		3	2			5

Dificultat: difícil

		8	5			7		
4				8				
7				2	3			
				9	5	2	3	
3	4	7			2			
2	5			6	4			
				7				4
6	7				4		8	2

QUADRE NUMÈRIC

4	+	7	-		3
+		-		+	
2	+	1	+	6	9
+		-		-	
	+		-		-1
9		1		5	

SOPA DE LLETRES

I	E	O	D	A	B	H	J	B	J
T	G	T	D	K	I	F	U	H	D
E	M	N	B	X	C	T	K	D	C
K	A	X	S	P	K	E	I	U	I
B	C	A	N	T	A	N	T	E	S
C	A	T	S	T	I	O	S	T	Ú
H	O	W	P	G	O	R	C	M	M
T	E	R	P	R	È	T	N	I	U
O	R	Q	U	E	S	T	R	A	I
S	O	P	R	A	N	O	O	B	E

Trobeu aquestes paraules a la sopa de lletres. Poden anar en qualsevol direcció. Les paraules poden compartir lletres a mesura que es creuen.

- Banda
- Cantant
- Cor
- Duet
- Intèrpret
- Músic
- Orquestra
- Solista
- Soprano
- Tenor

SOLUCIONS

	5	1	6			
1	9	-	5	+	3	
	9	6	+	1	+	2
	8	-	7	+	4	

9	6	4	7	3	2	1	5	8
2	5	8	9	4	1	6	7	3
3	7	1	6	5	8	4	9	2
5	2	6	4	7	9	8	3	1
1	4	7	8	2	3	5	6	9
8	3	9	5	1	6	7	2	4
6	8	2	1	9	7	3	4	5
7	9	5	3	8	4	2	1	6
4	1	3	2	6	5	9	8	7

6	7	1	3	4	9	8	2	5
8	3	4	2	5	6	1	9	7
5	9	2	7	1	8	4	6	3
2	5	9	6	3	4	7	8	1
3	4	7	1	8	2	6	5	9
1	6	8	9	7	5	2	3	4
7	1	6	5	2	3	9	4	8
4	2	3	8	9	1	5	7	6
9	8	5	4	6	7	3	1	2

Dificultat: molt fàcil

Dificultat: difícil

CINEMA

LA CRÍTICA DE LA SETMANA

Joan Millaret i Valls

'La sociedad de la nieve' De J.A. Bayona

Quan la realitat supera la ficció

La producció de Netflix *La sociedad de la nieve*, de J.A. Bayona, adaptació del llibre homònim de Pablo Vierci, és la candidata espanyola a la 96a edició dels Oscars, segona vegada que el director barceloní és nomenat després d'*El orfanato* (2008). Després d'aquesta estrena en algunes sales de cinema, la pel·lícula de Bayona rodada sota el paraigua de Netflix arribarà a la plataforma el proper 4.01.24. La darrera proposta de J.A. Bayona està ancorada més en el cinema del real, del document, de la reconstrucció a partir de fets verídics, que no pas en el territori del fantàstic, cas de relats previs com la superproducció *Lo imposible* (2012) o l'esmentada *El orfanato*.

L'aproximació de Bayona a la tragèdia dels Andes del vol 571 de la Força Aèria Uruguaiana l'any 1972 –portada al cinema anteriorment en el film nord-americà *Viven* (1993, Frank Marshall) o en registre documental a *Náufragos. Vengo de un avión que cayó en las montañas* (2008, Gonzalo Arijón)– resulta una nova història tan increïble que acaba superant la ficció més impensable. La *sociedad de la nieve* reflecteix una aventura humana sense parangó, també una història comunitària exemplar, a partir d'una èpica

dels desfavorits, dels desvalguts, amb una proesa de resistència humana en l'adversitat més gran quan resten atrapats en les neus i aïllats del món.

Enmig d'aquest relat coral, Bayona ofereix la novetat en el seu apropament de la inclusió d'un punt de vista d'un passatger que al final es revela un difunt, com si els supervivents fossin, de fet, morts, ja que han deixat d'existir per a tothom. Aquesta perspectiva atorga al relat un to més greu mentre que prescindeix de lectures religioses o místiques, un dels trets distintius de la versió prèvia *Viven*.

Bayona excel·leix en els moments més espectaculars, des de l'impacte de l'avió a les muntanyes, amb l'aeronau partida en dos, fins a les dues allaus consecutives que van patir els supervivents atrapats en el buc de l'avió accidentat. Les preses aèries de les caminades i els trajectes mig suïcides pels cims nevats també transmeten una inusitada força i energia.

El cineasta barceloní ha triat un repartiment exclusivament llatinoamericà, amb actors com Enzo Vogrinic, Matías Recalt, Agustín Pardella o Tomas Wolf, que aporta també major versemblança al conjunt.

OFERTA CULTURAL

M. Erra / T. Terradas

Joan Pera celebra el Nadal al Teatre Auditori Cardedeu

'Tot l'any pot ser Nadal'. Joan Pera. Teatre Auditori de Cardedeu. Dissabte, 23 de gener, 20h.

Joan Pera es posa a la pell d'un dels avars més icònics de la història, el senyor Scrooge, el gran personatge de Charles Dickens que ha marcat les dates de Nadal de totes les èpoques, per explicar les peripècies d'un home encogat per la seva fortuna. Pera dona vida a tots els personatges de l'auca en un exercici actoral de gran destresa interpretativa.

La Canigó i Jordi Domènech

Concert de Nadal amb la Coral Canigó. Sala Joaquim Mardes de L'Atlàntida, Vic. Dilluns, 25 de desembre, 20.00h. En el tradicional Concert de Nadal, la Coral Canigó presenta aquest any *Una nit clara*, una *suite* nadalenca que ha encarregat al compositor manlleuenc Jordi Domènech, amb textos de Jaume Coll. Al concert no hi faltaran l'habitual repertori de nades pròpies d'aquestes festes.

CINECLUB DE NADAL (en línia)

'L'estació de la felicitat'

2020. Una dona que planeja demanar matrimoni a la seva nòvia durant les vacances nadalenques amb la família descobreix que els conservadors pares de la seva parella encara desconeixen l'orientació sexual de la seva filla.

Una comèdia nadalenca entre-

tinguda que afegeix el tema de l'homosexualitat a un gènere tradicionalment heterosexual, fet que la distingeix de la resta de films d'aquesta festivitat.

NETFLIX

'Operación Papa Noel'

2021. William, de 10 anys, viu en una enorme mansió amb els pares milionaris, gairebé sempre absents. Acostumat a tenir-ho tot, demana un regal molt particular per a aquest Nadal: el mateix pare Noel en persona. Un curtmetratge d'animació infantil francès carre-

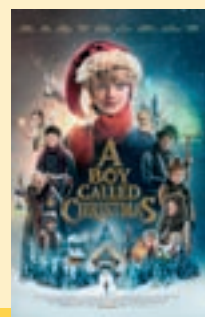

gat d'aventures sorprenents i emocions molt adient en aquestes dates, per aturar-nos i apreciar el valor de la família i els nostres éssers estimats.

FILMIN

'El chico que salvó la Navidad'

2021. Ideal per a tota la família. Un film allunyat de les comèdies romàntiques nadalenques on es narra l'aventura d'en Nikolas, un noi que s'embarca en una extraordinària aventura pel nevat nord

a la recerca del seu pare, que es troba en una missió per descobrir el llegendari poble dels elfs, Elfhem. Una història màgica que demostra que res és impossible.

NETFLIX

'Los Reyes Magos: La verdad'

2022. Una comèdia on Melcior, Gaspar i Baltasar obren per primera vegada les portes del seu palau per al rodatge d'un documental sobre el seu dia a dia mentre preparen la cavalcada de Reis. D'aquesta

manera arrenca una aventura absurda en què aquests tres personatges mítics es posen en mans de la seva nova mànager, Lola, per modernitzar la seva llegenda.

AMAZON PRIME

BON NADAL!

Motoserra Tionera

La X25-MAS és la
motoserra amb la
tecnologia màgica
necessària per fabricar
els millors tions.

*No sabem com serà
la jardineria del futur,
però Vicreu hi serà.*

Bones festes
i feliç 2024!

Jardineria intel·ligent
T 93 889 33 52
© vicreu
vicreu.net

VICREU